

© BRECHT GOETHALS

STALLENBOUW LEREN IN DE PRAKTIJK

De laatstejaars van de richtingen TSO en BSO Landbouw van VABI Roeselare volgden de afgelopen maanden de bouw van een nieuwe zeugenstal voor 500 zeugen bij de familie Snaet in Staden. – *Brecht Goethals, VABI Roeselare*

© BRECHT GOETHALS

FAMILIE SNAET

Leeftijd: Rik (49 jaar), Kelly (23 jaar, niet op de foto), Glenn (21 jaar)
Gemeente: Staden
Specialisatie: nieuw varkensbedrijf voor 500 zeugen

De familie Snaet bouwt voor de derde keer een stal voor 500 zeugen.

In Staden, nabij Roeselare, baat Rik Snaet een varkensbedrijf uit met 500 zeugen. Vorig jaar werd in Westrozebeke een nieuwe stal voor 500 zeugen bijgebouwd voor dochter Kelly (23). Dit jaar komt er eenzelfde stal bij voor zoon Glenn (21). De familie Snaet werkt in het vierwekensysteem. In de bestaande stallen wordt een worpindex van ongeveer 2,48 en een productiegetal van 30 gerealiseerd.

Aandacht voor energie

In de nieuwe zeugenstal, gebouwd door VL-Trac (Vanlout Tractoren), wordt op dit ogenblik (december 2013, n.v.d.r.) nog volop gewerkt aan de binneninrichting. Aan de zijkant van de zeugenstal komt een stal voor de biggenbatterijen. Hiervoor werd een mengmestkelder met bijbehorende kanalen gegoten. Voor de start van de bovenbouw moest zeer veel genivelleerd worden. Jeroen Vanlout van VL-Trac: "De zeugenstal is 100 m lang en 30 m breed. Er was een hoogteverschil van 5 m dat moest worden weggewerkt. Daarna werd de grond gestabiliseerd door kalk in de grond te frezen."

De 2 stallen zijn met elkaar verbonden door een lokaal met omkleed- en douche-ruimte, technische ruimte, en plaats voor de automatische houtbrander op pellets. "Rekening houdend met de totale investering van de verwarmingsketel is bij de huidige energieprijzen een verwarmingsinstallatie met pellets een goedkope optie", vindt Rik. "Ik koop de houtpellets aan tegen een prijs van 30 tot 40 euro per ton, afhankelijk van de kwaliteit. Als je rekent dat je ongeveer 3 tot 3,5 kg pellets nodig hebt ten opzichte van 1 l stookolie, dan heb ik de investering van de pelletbrander in ongeveer 3 jaar terugverdiend."

Over de volledige lengte van de stal komt er natuurlijk licht binnen via driedubbelglas. Dit glas zorgt voor een goede isolatie tijdens koude winternachten en warme zomerdagen.

De uitgaande lucht zal door een biobed aan de achterzijde van de stal gezuiverd worden. Het luchtkanaal zal boven het geïsoleerde plafond lopen. "Ik heb dit op een aantal andere bedrijven gezien. Ik

.....
**Voor de start van de
 bovenbouw moest het terrein
 sterk genivelleerd worden.**

vind het een simpel systeem dat weinig onderhoud vergt. Het filtermateriaal, gehakseld wortelhout, zal wel halfjaarlijks opgeschud moeten worden om dichtslibben tegen te gaan."

Opfokruimte, dek- en drachtstal

In de opfokruimte zullen de biggen van 10 weken oud worden uitgeselecteerd om later te fungeren als werpzeug. Er zal plaats zijn voor 160 opfokgelten in 4 verschillende groepen. Iedere afdeling is van elkaar gescheiden door pvc-wanden. Het vervangingspercentage op jaarbasis zit rond 45%.

In het vierwekensysteem worden de biggen gespeend op een leeftijd van 3 weken. De 500 zeugen worden verdeeld in 5 groepen van telkens ongeveer 100 zeugen. Een aantal voordelen van het vierwekensysteem zijn efficiënter werken, een goede arbeidsplanning, een maximaal gebruik van dure kraamhokken en je bekomt uniforme tomen waardoor het mogelijk wordt om biggen te verleggen.

In de dekstal is plaats voor 3 x 45 zeugen, met 3 bijbehorende berenhokken. Rik opteerde om te werken met een wacht- of

parkeerruimte. "Dat is heel wat goedkoper dan te kiezen voor een dubbele dekstal. Zeker als je weet dat de zeugen er slechts 6 tot 8 uur zitten."

Omdat in de dekafdeling meer dan 100 lux licht wordt aangeraden, zullen er boven de zeugen extra tl-lampen worden gehangen. "Aan de kopkant van de zeug komt er

vulva en het geslachtsapparaat van de zeugen zuiver te houden.

In de drachtstal komen er 8 rijen met 40 zeugenboxen. Zo is er plaats voor 320 zeugen. Dat komt neer op 3 groepen van ongeveer 100 zeugen. Het zijn voederligboxen met uitloop, gebouwd volgens de nieuwe normen voor groepshuisvesting

1 Vanop afstand is duidelijk te zien dat er heel wat nivelleringswerken nodig waren. Aan de ene kant van stal zit de mengmestkelder een heel stuk boven de grond. De zeugenstal is 100 m lang en 30 m breed. 2 Rik verduidelijkt de voordelen van het vierwekensysteem op het gebied van stallenbouw.

geen dichte hokafsluiting, maar werken we met horizontale buizen, zodat de zeug een goed contact kan maken met de beer die in een vanop afstand bestuurbare box staat. We gebruiken zo'n Contact-O-Max al met succes op onze andere bedrijven. Hiermee kan je zelf de beer bij de gewenste zeug positioneren. De zeugen die een gedeeltelijke stareflex vertonen, kan ik met de beer ervoor toch goed insemineren. Met allerlei hekwerk is de beer moeilijker te sturen, omdat hij meestal blijft staan bij de goed bronzige zeugen." Verder is hygiëne een vereiste om baarmoederinfecties te voorkomen. Regelmatige mestverwijdering, via de openstaande roosterspleet achter de zeug, helpt de

van zeugen. De zeugen zullen worden gehouden in stabiele groepen. Dit systeem lijkt immers het best op het vertrouwde en algemeen toegepaste systeem van individuele huisvesting in voederligboxen. De dieren worden in groep gevoederd.

Aparte nursery

Ook met een aparte nursery heeft Rik goede ervaringen: "De nursery beschikt over 2 kleine afdelingen waarin de lichte biggen na het spenen, of de overtollige biggen, worden opgekweekt. Ze worden uitgerust met een volle dichte vloer met mestluisje, vloer- en bovenverwarming. Zo'n ruimte gaat uitval van biggen tegen dankzij extra melkverstrekking."

Iedereen is het erover eens dat een goede verlegstrategie de uitval voor spenen beperkt. Maar heel wat varkenshouders ondervonden al dat de theorie mooi blijkt, terwijl de praktijk dikwijls niet zo eenvoudig is. Op hoogproductieve bedrijven zijn er immers dikwijls veel pleegzeugen nodig. Bovendien wordt een (duur) kraamhok langer bezet, sommige zeugen hebben een langere cyclusduur of het *all-in/all-out*-principe komt in het gedrang. In een meerwekensysteem wordt het nog moeilijker om voldoende geschikte pleegzeugen te vinden.

De kraamhokken

De familie Snaet koos in de kraamafdeling voor balanskooien van de firma Nooyen. "De zeug ligt op een platform, dat via perslucht op en neer kan bewegen. Als de zeug rechtstaat, gaat dit omhoog. Wanneer ze neerligt, zakt de balanskooi zodat de biggen melk kunnen drinken. Dit systeem beperkt doodliggers tot een

minimum. Er is vloerverwarming aan weerszijden van de zeug voorzien. Wel is het belangrijk dat de biggen goed grip hebben als ze melk drinken. Daarom mag de verwarmde plaat niet te breed zijn. De 98 kraamhokken worden van elkaar gescheiden door middel van trespaplaten met een dikte van 1 cm. Deze worden tussen de roosterelementen geschoven. Op deze manier is de volle 100% van de dure kunststofrooster bruikbaar. Als je werkt met pvc-platen van 4 cm dik die erbovenop worden geplaatst, verlies je kostbare ruimte."

Er zijn nog 2 kleine afdelingen met elk 7 kraamhokken. Hierin kunnen later of vroeger geïnsemineerde zeugen werpen.

Specialist in stallenbouw

De stal werd gebouwd door VL-Trac uit Vlamertinge, nabij Ieper. Reeds meer dan 70 jaar is Vanloot een bekende naam in de landbouwsector. De activiteiten van VL-Trac richten zich voor meer dan 60%

op de agrarische sector in Frankrijk. Jeroen Vanloot: "Ieder gebouw start vanuit een stevige stalen constructie. In ons eigen atelier wordt hieraan de eerste hand gelegd. Alles wat vanuit het atelier naar de bouwwerf vertrekt, moet duurzaam en stevig zijn. Met 10 montagekranen zijn we in staat om zeer veel werkzaamheden in eigen beheer te doen." Op dit ogenblik zijn er ongeveer 160 personen tewerkgesteld, waarvan 30 personen administratie doen.

Sinds 2009 maakt de firma Bohez uit Waregem – met 3 montagekranen – deel uit van de groep Vanloot, waardoor nog grotere projecten tot de mogelijkheden behoren. Daarnaast werd ook de vennootschap B0-beton opgericht die zich toelegt op het produceren van vlakke betonpanelen. De betonpanelen die er gegoten worden, overstijgen de courante afwerkingsgraad door hun uniforme kleur en gladheid. ■